

MINISTERIE VAN JUSTITIE
Afdeling Politie 's-Gravenhage, 6 December 1954
Rijksvreemdelingendienst
al. nr 386/B-3

Bijlage 3 van Vreemdelingencirculaire nr 14/1955

Betreffende:

**Vreemde verstekelingen aan
boord van schepen**

Het is noodzakelijk gebleken, dat voortdurend gewaakt wordt tegen de binnenkomst en het verblijf in Nederland van ongewenste vreemdelingen, die als verstekeling (stow-away) met een schip in ons land binnen zijn gekomen.

Op de bedoelde vreemdelingen zijn uiteraard de algemene voorschriften inzake doorlating van vreemdelingen, o.m. het „Bewakingsvoorschrift 1946”, toepasselijk.

Mede doordat zij vrijwel nimmer in het bezit zijn van een geldig reis papier en/of voldoende middelen van bestaan, dienen zij als ongewenste vreemdelingen te worden beschouwd, zodat zij voor doorlating niet in aanmerking kunnen komen.

Ik stel mij daarom op het standpunt, dat zij in het algemeen ons land weer moeten verlaten met hetzelfde schip, waarmede zij kwamen.

Dit geldt uiteraard niet voor vreemdelingen die, onder de druk van het daar heersende politieke regiem, hun land hebben verlaten en om asyl in Nederland vragen; met betrekking tot deze categorie van vreemdelingen moet worden gehandeld, zoals gebruikelijk is ten aanzien van vluchtelingen. Omtrent hen moet dus onverwijld een uitvoerig rapport aan de bevoegde procureur-generaal fgd. directeur van politie worden gezonden. ¹⁾

Voor zover zij met een schip, varende onder een vreemde vlag, in Nederland zijn aangekomen, dient aanstands telefonisch contact met de procureur-generaal fgd. directeur van politie te worden opgenomen, opdat deze autoriteit onverwijld aan mij advies kan uitbrengen ten aanzien van de vraag of de vreemdeling al of niet met hetzelfde schip uit Nederland moet vertrekken.

Het ontmoet bij mij geen bezwaar, dat een verstekeling door het hoofd van plaatselijke politie, in overleg met de gezagvoerder van het schip, tot aan het vertrek van het schip, op kosten van de scheepvaartmaatschappij of van de gezagvoerder, in het politiebureau in bewaring wordt gesteld.

Wanneer een vreemdeling wordt aangehouden, van wie bij onderzoek blijkt, dat hij als verstekeling met een schip is aangekomen, dan zullen **aanstands** maatregelen moeten worden genomen om hem, indien dat schip nog in een Nederlandse haven ligt, met dat schip ons land te doen verlaten.

Het heeft zich in de practijk wel eens voorgedaan, dat een gezagvoerder, scheepvaartmaatschappij of scheepvaartagent aanvankelijk zich er tegen verzette om een verstekeling aan boord terug te nemen, zich daarbij beroepende op art. 371a van het Wetboek van Koophandel, luidende:

¹⁾ Zie ook bijlage 6 van deze circulaire.

„Indien gedurende de reis iemand aan boord wordt ontdekt, die niet in het bezit is van een geldig reisbiljet en niet bereid of niet in staat is op eerste aanmaning van de kapitein vracht te betalen, heeft deze het recht hem aan boord werk te laten verrichten, waartoe hij in staat is en hem bij de eerste gelegenheid, die zich voordoet, van boord te verwijderen.”

Zodanig verweer gaat echter niet op, daar de „gelegenheid”, in art. 371a van het Wetboek van Koophandel bedoeld, uiteraard een geoorloofde gelegenheid zal moeten zijn.

Hiervan is immers geen sprake bij het aan wal zetten van een verstekeling, die als ongewenste vreemdeling, op grond van de bestaande bepalingen, niet kan worden toegelaten, zodat eventueel in strijd met de publiekrechtelijke voorschriften inzake doorlating wordt gehandeld.

Indien een gezagvoerder weigerachtig blijft afdoende voorzieningen te treffen voor de verwijdering van een verstekeling uit ons land — en hetzelfde geldt trouwens ten aanzien van iedere vreemde zeeman, die hier van een schip aan wal gezet wordt, nadat hij tevoren niet op dat schip in Nederland was aangemonsterd — hetzij per schip, hetzij op andere wijze, dan zou hem onder het oog gebracht kunnen worden, dat alsdan overwogen moet worden om aan de bevoegde Nederlandse instantie te verzoeken, maatregelen te treffen om de uitklaring van het schip te vertragen.

Voor het geval het schip reeds vertrokken is, zal de betrokken scheepvaartmaatschappij of agent voor het vertrek uit ons land van de vreemdeling moeten zorgen; ook de voor de vreemdeling gemaakte onkosten voor voeding, geneeskundige behandeling, enz., dienen door die maatschappij c.q. agent gedragen te worden.

Het is mijn wens, dat aan deze gedragslijn nauwgezet de hand gehouden wordt en dat in voorkomende gevallen, in samenwerking met andere Nederlandse ambtelijke instanties, met de nodige voortvarendheid wordt opgetreden.

*De Minister van Justitie,
L. A. DONKER.*

Aan:

*H.H. Procureurs-Generaal, fgd. Directeuren
van Politie;*

*H.H. Hoofden van plaatselijke politie;
de Heer Administrateur voor de Grensbewaking.*